

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9Co/14/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2215204127
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Renáta Gavalcová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2017:2215204127.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Renáty Gavalcovej a členiek senátu JUDr. Bibiány Ťažiarovej a JUDr. Ivety Jankovičovej, v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 1, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951 proti žalovanej: T. Z., narodená XX.XX.XXXX, bytom T. ulica XXX/XX, XXX XX Q. L. o zaplatenie istiny 1.998,79 eura s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 6C/151/2015-49 zo dňa 18. októbra 2016 takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti vrátane výroku o trovách konania p o t v r d z u j e .

II. Žalovaná má voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 1.998,79 eura spolu s úrokom z omeškania 8% ročne z tejto sumy od 20.04.2013 až do zaplatenia a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku žalobu žalobcu zamietol a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 90%, o ktorej po právoplatnosti rozsudku vo veci samej bude rozhodnuté samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil aplikáciou ustanovení Občianskeho zákonníka (zákon č. 40/1964 Zb. - § 52 a nasl.), Zákona o spotrebiteľských úveroch č. 129/2010 Z.z. (ďalej aj ZoSÚ § 9 ods. 2 písm. k), § 11 ods. 1 písm. a)). Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že žalobca uzavrel dňa 04.12.2012 so žalovanou úverovú zmluvu č. 23054, na základe ktorej jej poskytol peňažné prostriedky v sume 2.000,- eur. Úver sa žalovaná zaviazala splácať v mesačných splátkach do 23.11.2020. Po vyčerpaní poskytnutého úveru porušila svoje zmluvné povinnosti a preto bola listom zo dňa 28.03.2013 vyzvaná na predčasné splatenie úveru v lehote do 19.04.2013. Po preskúmaní uvedenej zmluvy súd uzavrel, že v zmluve absentuje obligatórna náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ, čo zákon sankcionuje tým, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov (§ 11 ods. 1 písm. a) ZoSÚ). V ustanovení § 11 ods. 1 písm. a) sú vymedzené prípady, kedy sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Ide vlastne o špeciálnu právu úpravu absolútnej neplatnosti právneho úkonu. Tým, že zákon nedodržanie iba niektorých obsahových náležitostí zmluvy ako aj písomnej formy postihuje neplatnosťou, robí z týchto náležitostí nevyhnutné podstatné obsahové náležitosti zmluvy. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je názor, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo faktickom nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, vzhľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a lepšiu dostupnosť právnych služieb a konečne možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Práve s ohľadom na uvedenú koncepciu spotrebiteľského práva bol prijatý aj zákon č. 129/2010 Z.z. - ZoSÚ a ustanovil osobitné náležitosti spotrebiteľskej úverovej zmluvy tak, aby sa dosiahlo odstránenie faktickej nerovnováhy a spotrebiteľ vedel posúdiť všetky

právne dôsledky pre neho vyplývajúce z uzatvorenej úverovej zmluvy. Predmetná zmluva neobsahuje obligatórnu náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ, preto ide o zmluvu bez úrokov a bez poplatkov a žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi iba neuhradený zvyšok istiny, teda sumu 1998,79 eura a vo zvyšku žalobu ako nedôvodnú zamietol a to aj čo do uplatnenej istiny 2,71 eura (ako úrok z omeškania, neskôr uplatnené ako sankčné poplatky), keďže žalobca nepreukázal dôvodnosť uvedeného nároku. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, 2, § 262 ods. 1, 2 CSP v prospech žalobcu v rozsahu 90%, keďže tento si pôvodne uplatnil 2.136,40 eura, priznaná mu bola suma 1.998,79 eura, jeho úspech bol v rozsahu 95%, neúspech 5%, takže konečný úspech žalobcu predstavuje 90%, v ktorom rozsahu mu boli trovy priznané.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca a to v zamietajúcej časti a v časti trov konania strán z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Nesúhlasil s názorom súdu prvej inštancie, že úverová zmluva neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. c) ZoSÚ a možnosť uplatniť sťažnosť alebo reklamáciu mu poskytol. Konečná splatnosť úveru je uvedená v odseku 5.3 úverovej zmluvy, z ktorej plnenie bolo predmetom žaloby. Neoddeliteľnou súčasťou predmetnej zmluvy sú aj obchodné podmienky banky (VOP) a preto niektoré z náležitostí, ktorá má v zmysle právnych predpisov zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať, sú uvedené práve tam. Čo sa týka výšky, počtu a termínov splátok istiny a úrokov, tie sú uvedené v samom texte zmluvy v bode 1.2. Počet a termíny splátok istiny aj úrokov sú rovnaké a sú určené termínom splatnosti anuitnej splátky, čo platí aj pre údaj o výške splátky. Banka kedykoľvek počas trvania zmluvného vzťahu poskytne spotrebiteľovi výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, kde sa uvádzajú splátky, ktoré sa majú zaplatiť, lehoty a podmienky ich úhrady vrátane rozpisu každej splátky s uvedením amortizácie istiny a úrokov vypočítaných na základe úrokovej sadzby. Informáciu o rozdelení splátok na istinu a úroky obsahuje amortizačná tabuľka, banka ju poskytuje klientovi už v rámci poskytovania informácií pred uzatvorením zmluvy. Anuita a anuitné splácanie je definované ako pravidelné (periodické) plynutie pevne stanovených platieb počas určitej špecifikovanej doby. Anuitná splátka zostáva počas celej doby splácania rovnaká, skladá sa zo splátky istiny a splátky úroku. Plynule sa mení výška a pomer istiny a úroku. Čo sa týka výšky, počtu a termínov splátok iných poplatkov, tie sú uvedené v samotnom texte zmluvy. Poukázal na pripravovanú novelu Zákona o spotrebiteľských úveroch č. 129/2010 Z.z. ako i na rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15, v ktorom sa konštatuje, že amortizačná tabuľka nemusí byť súčasťou zmluvy o úvere a spotrebiteľ má právo vyžiadať si amortizačnú tabuľku kedykoľvek, počas celej dĺžky trvania zmluvy o úvere. Preto i v prejednávanom prípade podmienky úverovej zmluvy umožňovali žalovanému bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy splátok a nespochybnili jeho možnosť posúdiť rozsah svojho záväzku. Súdny dvor jednoznačne spochybnil formalistický prístup pri vykladaní smernice a zákonnej úpravy podmieňujúcej úročené a poplatky úveru členením splátok tak, ako to požaduje Zákon o spotrebiteľských úveroch, resp. jeho výklad uvedený prvostupňovým súdom v odôvodnení rozsudku. Tiež sa domáhal, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v časti trov prvoinštančného konania, ktoré žiadal, aby mu boli priznané v plnom rozsahu. Uplatnil si tiež právo na náhradu trov odvolacieho konania.

3. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrila, samostatný odvolací návrh nepodala.

4. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku - ďalej len CSP účinného v čase podania odvolania), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že je dôvodné rozhodnutie súdu prvej inštancie v zmysle § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdiť. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie vydal pomerom hlasov 3:0, t.j. jednohlasne (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

5. Predmetom tohto konania vedeného na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp. zn. 6C/151/2015 je nárok žalobcu na zaplatenie 1.998,79 eura v príslušenstvom. Už právoplatnou časťou preskúmaného rozsudku (§ 367 ods. 2 veta prvá Civilného sporového poriadku) súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 1.998,79 eura spolu s úrokom z omeškania 8% ročne z tejto sumy od 20.04.2013 (žalobcom uplatnený až od 23.04.2013) do zaplatenia a vo zvyšku žalobu žalobcu zamietol. Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 90%, keď o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku vo veci samej. Žalobca sa v odvolacom konaní domáha zmeny rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti i v časti trov konania účastníkov s poukazom na to, že jeho žaloba je opodstatnená v celom rozsahu a okrem istiny a úroku z omeškania mu mal byť priznaný tiež úrok 19,90% p.a. z nezaplatennej istiny 1.998,79 eura od 23.04.2013 do zaplatenia, úroky 134,80 eura s úrokom z omeškania vo výške 8% z nezaplatených úrokov od 23.04.2013 do zaplatenia, úroky z omeškania 2,24 eura, ako i trovy konania.

6. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania mal v odvolacom konaní posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vecne správne, pokiaľ nárok žalobcu v napadnutej časti ako nedôvodný zamietol preto, že ide o úverovú zmluvu uzavretú v rozpore s požiadavkou vyjadrenou v § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. platného a účinného ku dňu uzavretia zmluvy, ktorá okrem všeobecných náležitostí podľa OZ musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

7. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom tvrdeného nároku, ktorý vo vyčerpávajúcom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie uplatneného nároku, výsledky dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, keď vec aj v napadnutom rozsahu i správne právne posúdil, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 OSP, odvolací súd odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku v napadnutej časti. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od týchto záverov súdu prvej inštancie odchyliť a preto nemôže dať za pravdu odvolateľovi.

8. Vzhľadom na odvolaciu argumentáciu žalobcu, odvolací súd považuje za podstatné uviesť nasledovné:

9. Súd prvej inštancie predovšetkým správne kvalifikoval právny vzťah založený zmluvou medzi žalobcom a žalovanou ako spotrebiteľskú zmluvu, keďže táto spĺňa definičné znaky označujúce jej subjekty, a to spotrebiteľa (osobu, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti) a dodávateľa (ktorý je osobou, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti).

10. Predovšetkým odvolací súd zdôrazňuje, že v rozsudku súdu prvej inštancie nie je obsiahnutá ako chýbajúca náležitosť zmluvy adresa, kde sa má uplatniť sťažnosť alebo reklamácia (§ 9 ods. 2 písm. c) ZoSÚ), či konečná splatnosť úveru (§ 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ). Takéto argumenty, ktoré sú obsiahnuté v odvolaní žalobcu, súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku neuviedol a preto nebolo dôvodné sa s nimi v odvolacom konaní zaoberať.

11. Z obsahu spisu vyplýva, že účastníci uzavreli dňa 04.12.2012 úverovú zmluvu č. 23054 (č.l.6-7 spisu), na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej úver 2.000,- eur, druh úveru pôžička s úrokovou sadzbou 19,9%, s mesačnou splátkou 41,84 eura, s termínom prvej splátky 21.12.2012, 96 anuitných splátok mesačne k 21. dňu kalendárneho mesiaca, so splatnosťou úveru 23.11.2020, s celkovou čiastkou, ktorú klient uhradí 4.207,68 eura, výška RPMN 24,11%, priemerná RPMN 19,37%.

12. Z prehľadu splátok žalovanej vyplýva, že táto uhradila jednu splátku 20,- eur, z čoho žalobca započítal 18,79 eura ako splátku úroku a 1,21 eura na istinu. Preto si žalobca uplatňoval istinu 1.998,79 eura s úrokom 19,90% od 23. 4. 2013 do zaplatenia, s úrokom z omeškania 8% z nezaplatennej istiny 1.998,79 eura od 23. 4. 2013 do zaplatenia, nárok na úroky - 134,80 eura s úrokom z omeškania 8%

od 23. 4. 2013 do zaplattenia vzniknuté z neuhradených splátok do dátumu predčasnej splatnosti úveru a doterajšie nezaplattené úroky z omeškania 2,24 eura.

13. Podľa § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ platného a účinného ku dňu uzavretia zmluvy zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa OZ musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splattenia.

14. Podľa § 11 ods. 1 písm. a) ZoSÚ platného a účinného ku dňu uzavretia zmluvy poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1.

15. Ustanovenie § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. vymedzuje prípady, kedy sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Ide vlastne o špeciálnu právnu úpravu absolútnej neplatnosti právneho úkonu. Tým, že zákon nedodrží iba niektorých obsahových náležitostí zmluvy ako aj písomnej formy postihuje neplatnosťou, robí z týchto náležitostí nevyhnutné podstatné obsahové náležitosti zmluvy.

16. Súd prvej inštancie správne pristúpil k prieskumu, či zmluva o úvere obsahuje všetky náležitosti vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch a dospel k záveru, že predmetná zmluva neobsahuje základnú obsahovú náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch, preto v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) ZoSÚ sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Preto súd prvej inštancie žalobu žalobcu nad prisúdenú istinu 1.998,79 eura s úrokom z omeškania 8% od 20. 4. 2013 do zaplattenia ako nedôvodnú zamietol, keďže ide o zmluvu bez úrokov a bez poplatkov a to v zmysle § 9 ods. 2 písm. k), § 11 ods. 1 písm. a) ZoSÚ v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, čo žalobca v odvolaní spochybnil.

17. Výklad a aplikácia ustanovenia § 9, 11 zákona o spotrebiteľských úveroch musí byť v súlade so zmyslom a účelom citovaného zákona. Tým, že zákonné dodržanie iba niektorých obsahových náležitostí zmluvy, ako aj písomnej formy postihuje neplatnosťou, robí z týchto náležitostí nevyhnutné podstatné obsahové náležitosti zmluvy. Predpísaná písomná forma musí byť zachovaná vo vzťahu k esenciálnym, teda podstatným obsahovým náležitostiam zo zmluvy vyplývajúcimi jednak z ustanovenia § 497 Obchodného zákonníka a jednak vo vzťahu k tým náležitostiam, ktoré sú vymenované v § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch a zároveň aj v § 11 ods. 1 písm. a) citovaného zákona. Pokiaľ zmluva uzavretá medzi stranami niektorých z náležitostí vymenovaných v ustanovení § 9, 11 ods. 1 ZoSÚ neobsahuje, nie je zároveň vo vzťahu k tejto náležitosti zachovaná písomná forma a poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

18. Preto sa aj odvolací súd sa preto prioritne zaoberal tým, či zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavretá účastníkmi uvedenú obligatórnu náležitosť citovanú v § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ obsahuje a či ide o zmluvu bez úrokov a bez poplatkov tak, ako to uzavrel súd prvej inštancie, teda či je záver súdu prvej inštancie o tom, že zmluva uvedené obligatórne náležitosti neobsahuje, vecne správny.

19. V samotnom texte zmluvy 1.2. (na ktoré znenie poukazuje žalobca), nie je anuitná splátka rozčlenená, je uvedená len jednou pevnou sumou (41,84 eura), nie je teda rozdelené, koľko z uvedenej sumy ide na istinu, koľko na úroky, koľko na poplatky. Anuitná splátka je vyjadrená len jednou počas trvania zmluvy nemennou sumou.

20. Súd prvej inštancie tak dôvodne skonštatoval, že zmluva neobsahuje rozčlenenie splátok úveru na istinu, úroky a iné poplatky. Nerozčlenenie jednotlivých splátok na istinu, úroky a iné poplatky nemôže byť považované za splnenie povinnosti, ktorá expressis verbis vyplývala z vyššie citovaných ustanovení ZoSÚ. Analyzujúc túto náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere je potrebné dospieť k záveru, že primárnemu účelu právnej úpravy normami spotrebiteľského práva (ktorým je zrozumiteľnosť pre spotrebiteľa a ochrana tohto, z povahy veci slabšieho účastníka právneho vzťahu) zodpovedá len taký výklad cit. ustanovenia, ktorý každý z atribútov vyjadrených v zákone slovami „výška“, „počet“ a „termíny splátok“ viaže ku každej z tam uvedených zložiek spotrebiteľského úveru, majúceho sa v konečnom dôsledku zaplatiť, teda ako k istine, tak i k úrokom a tiež k prípadným iným

poplatkom. Naplneniu uvedeného účelu preto nezodpovedá zmluva neobsahujúca aj vyčíslenie čiastkových súm reprezentujúcich jednotlivé čiastkové položky, čo je navzdory odchylnosti takejto úpravy spotrebiteľských úverov od úpravy úverov všeobecne práve dôkazom zvýšenej pozornosti venovanej ochrane spotrebiteľa, ktorý by pri rozhodovaní sa, či zmluvu uzavrie, nemal byť zavádzaný ani problematickými údajmi, z ktorých nemusí byť schopný vyvodiť, aké bude skutočné navýšenie sumy reálne mu poskytnutej a teda i celková cena, za ktorú si požičiava a ktorú takto bude povinný veriteľovi vrátiť.

21. Odvolací súd sa argumentáciou žalobcu, ktorý namietal záver súdu prvej inštancie, že úverová zmluva neobsahuje povinnú náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch s poukazom na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/15 (Klára Bíroová) zo dňa 9.11.2015, na čl. 10 ods. 1 a 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS v spojení s článkom 3 písm. m), nestotožňuje.

22. Odvolací súd pri svojom rozhodovaní plne zohľadňuje výklad Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/15, v zmysle ktorého článok 10 ods. 1 a 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS v spojení s článkom 3 písm. m) tejto smernice sa má vykladať v tom zmysle, že: zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument, ale všetky náležitosti uvedené v článku 10 ods. 2 uvedenej smernice musia byť vyhotovené písomne alebo na inom trvalom nosiči, poznamenáva, že aj napriek tejto skutočnosti musí byť zachovaná požiadavka dobrej viery v záväzkovoprávnom vzťahu. Žalobca tvrdí, že niektoré náležitosti, ktorá má obsahovať zmluva o spotrebiteľskom úvere sú v samotnom texte zmluvy o úvere a ďalšie sú vo OP a VOP, ktoré podľa čl. 2.1 úverovej zmluvy sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy, prípadne amortizačnú tabuľku si môže spotrebiteľ kedykoľvek vyžiadať od banky.

23. Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/15 (Klára Bíroová) zo dňa 9.11.2015 (na ktorý poukázal v odvolaní žalobca), poskytol výklad výlučne smernice, konkrétne článku 10 ods. 2 písm. h), článku 10 ods. 2 písm. h) a i), článku 23, keď výklad vnútroštátneho práva poskytujú výlučne vnútroštátne súdy.

24. Súdny dvor EÚ vo svojom rozhodnutí vyslovil, že Smernica sa má vykladať tak, že členské štáty nesmú zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od ustanovení tejto Smernice, daný záver je však vzhľadom na napadnuté ustanovenie zákona o spotrebiteľských úveroch neaplikovateľný, nakoľko v tomto konkrétnom prípade ide o vnútroštátne právo - zákon, ktorý nad rámec smernice zakotvil prísnejšie podmienky vo vzťahu k povinným náležitostiam spotrebiteľskej zmluvy o úvere, na splnenie ktorých je viazané posúdenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru.

25. Požiadavka zákona o spotrebiteľských úveroch je teda od požiadavky Smernice iná. Zákon uvádza, že zmluvy musia obsahovať "výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov". Slovenský zákon o spotrebiteľských úveroch ide nad rámec Smernice a celkom jednoznačne požaduje vyjadrenie ako splátok istiny, tak aj splátok úrokov a splátok iných poplatkov. K výkladu tohto ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch existuje konštantná judikatúra slovenských súdov, v zmysle ktorej je potrebné toto ustanovenie vykladať tak, že zmluva musí obsahovať vyjadrenie splátok istiny, splátok úrokov a splátok poplatkov, inak sa zmluva o spotrebiteľskom úvere považuje za bezúročnú a bez poplatkov. Smernica vyžaduje v spotrebiteľskej zmluve iba uvedenie výšky, počtu a frekvencie splátok spotrebiteľa. Taktiež ust. § 11 ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch v znení k 31.12.2012 bolo do súdnej praxe aplikované tak, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov v prípade, ak zmluva nemala písomnú formu alebo síce písomnú formu mala, ale neobsahovala náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1. Tento výklad bol následne prevzatý do zákona § 11 novelou vykonanou zákonom č. 352/2012 Z. z. účinnou od 1.1.2013, čo potvrdzuje správnosť výkladu (v zhode s vôľou zákonodarcu) § 11 aj pred 1.1.2013.

26. V danom prípade je tu zrejмый konflikt medzi Smernicou a zákonom o spotrebiteľských úveroch. To však neznamená, že sa má bez ďalšieho automaticky uplatniť pred vnútroštátnym právom Smernica. V takom prípade totiž musí vnútroštátny súd skúmať, či môže Smernici priznať priamy, resp. nepriamy účinok. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora EÚ na otázku priameho účinku smerníc v spore

medzi jednotlivcami v zásade platí zákaz horizontálneho priameho účinku spočívajúci v tom, že žiadne ustanovenie smernice zaručujúce jednotlivcovi práva alebo ukladajúce povinnosti ako také sa nemôže použiť v rámci sporu, v ktorom stoja proti sebe výhradne jednotlivci.

27. V prípadoch, kedy súdy Slovenskej republiky rozhodujú v sporoch medzi veriteľmi a spotrebiteľmi ohľadne bezúročnosti a bez poplatkovosti spotrebiteľských úverov podľa Zákona, resp. Smernice, jedná sa o spory medzi jednotlivcami. Z tohto dôvodu nie je možné, aby vnútroštátne súdy poskytli Smernici priamy účinok.

28. V zmysle ustálenej judikatúry Súdneho dvora EÚ, je rozsah a medze nepriameho účinku smerníc vyjadrený jednak právom EÚ, jednak právom vnútroštátnym. Súd posúdi, či je možné uplatniť eurokonformný výklad, teda či vzhľadom na právnu povahu Smernice možno jej ustanovenia aplikovať pri výklade vnútroštátneho zákona. V takomto prípade musí ísť o výklad v čo najväčšej možnej miere v zmysle znenia a účelu/cieľa Smernice, musí ísť o výklad za použitia výkladových metód podľa vnútroštátneho právneho poriadku, nesmie sa jednáť o výklad contra legem a nesmú byť porušené všeobecné právne zásady. Okrem uvedeného výklad zákona nemôže narušovať všeobecné právne zásady, najmä zásadu právnej istoty.

29. Vzhľadom na explicitné znenie zákona o spotrebiteľských úveroch v časti členenia splátok na splátky istiny, splátky úrokov a splátky poplatkov, nemožno priznať Smernici ani nepriamy účinok, jednalo by sa o výklad vnútroštátneho zákona contra legem.

30. Odvolací súd je preto názoru, že napriek poukazu žalobcu na Smernicu a rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/15, ZoSÚ jednoznačne určuje náležitosti spotrebiteľskej zmluvy a v prípade absencie čo i len jednej z nich tak, ako to ustanovuje § 9 ods. 2 ZoSÚ, ktorý aplikoval okresný súd, je úver potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov.

31. S poukazom na uvedené, pokiaľ súd prvej inštancie rozsudkom v napadnutej zamietajúcej časti žalobu zamietol, rozhodol vecne správne, a preto odvolací súd, po vysporiadaní sa s podstatnými tvrdeniami odvolateľa, s použitím § 387 ods. 1 a 2 CSP rozsudok v napadnutej zamietajúcej časti, včítane správneho závislého výroku o náhrade trov konania, potvrdil.

32. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu argumentáciu odvolateľa, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

33. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

34. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

35. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

36. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

37. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP, pričom v odvolacom konaní úspešnej žalovanej voči žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).